

Goed beschermd de winter door

De tijd dat een aantal machines weer een paar maanden in de winterstalling gaat, is weer aangebroken. Ook de tijd dus voor onderhoud. Daarom een aantal tips om te zorgen dat de machines in het voorjaar weer klaar zijn voor de start.

TEKST EN FOTO'S: MARTIN SMITS

Na een heel seizoen op de golfbaan zijn de machines aan een onderhoudsbeurt toe. Iedere baan voert daarin zijn eigen beleid, maar het aantal banen dat alle onderhoud in eigen beheer doet is toch een minderheid. Voor het wat grotere onderhoud gaan de meeste machines in de

winter naar een specialist. Bijvoorbeeld het slijpen en afstellen van messenkooien is een klus die de meeste banen aan een specialist uitbesteden. Een 'all in service contract' met de leverancier komt vrij veel voor, maar ook in dat geval moet de machine in ieder geval schoon worden aangeleverd.

Goed schoon

Met een hogedrukspuit is een machine in een mum van tijd goed schoon. Om de smeernippels is het vaak een vettige boel. Met een heetwaterreiniger verdwijnt het vet als sneeuw voor de zon, maar ook met koud water lukt het best door eerst de vettigheid goed met een

De winterstalling maar ook het onderhoud begint bij goed schoonspuiten. Een hogedrukreiniger is dan onmisbaar, maar ontzie elektronica en lagers zoveel mogelijk! Een hogedrukreiniger werkt als een scheermes. Prima om vastgekoekt vuil los te krijgen, maar funest voor lagers en vooral de keerringen.

Smeer na het schoonmaken altijd alle nippels goed door om eventueel binnengedrongen water weer weg te werken.

Een heetwaterreiniger is superhandig om ook vet goed weg te krijgen maar heeft lang niet iedereen beschikbaar. Eerst flink inzeppen met een reinigingsmiddel maakt ook koud reinigen van aangekoekt vet en olie goed mogelijk.

Benzinemotoren kunnen het beste worden afgetapt. Diesels staan in principe het beste met een volle tank in de stalling, maar voor een winterbeurt kunt u ze het beste met zo weinig mogelijk brandstof in de tank aanbieden.

oplosmiddel in te smeren. Ontzie bij het schoonspuiten de lagers en keerringen zoveel mogelijk. Schoonspuiten is maar de helft van de klus. Laat de machine opdrogen en spuit dan vooral de blanke delen in met een conserveringsmiddel. Inspuiten met olie is milieutechnisch geen aan te raden methode, maar conserveringsmiddelen geven doorgaans ook langer een beschermende werking. Er zijn er verschillende in de handel. Ensis is een van de bekendere merken, maar ook WD 40 is een middel dat veel wordt gebruikt. Zet ook de messen van de kooien ruim om vastroesten aan het ondermes te voorkomen. Na het schoonmaken altijd goed alle nippels

doorsmeren om eventueel binnengedrongen water weer weg te werken.

BOK

Brandstof, Olie, Koelwater. Drie punten die volgens het boekje elke dag voor het gebruik worden gecontroleerd. Ook in de winterstalling komen ze terug. Een dieselmachine kan het beste volgetankt worden weggezet. Hoewel de bedrijven die de onderhoudscontracten uitvoeren liever zien dat de machine met weinig brandstof in de tank wordt aangeleverd. Dat is handiger als er onderhoud aan het brandstofsysteem nodig is. Niet zelden blijkt het toch nodig om bij de winterbeurt de tank een keer grondig schoon

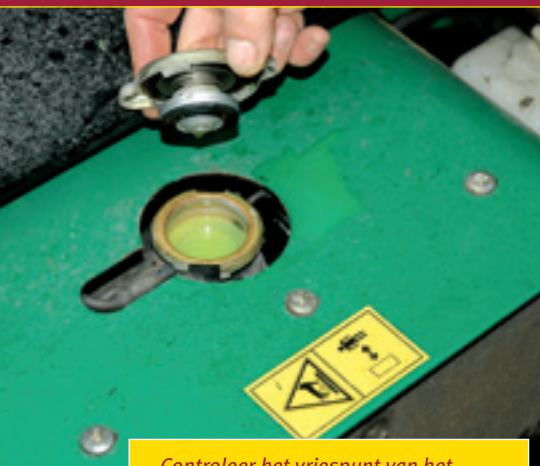
te maken omdat er door het jaar heen toch vuil in de tank komt. Benzinetanks inclusief de carburateurs kunnen het beste worden afgetapt. De moderne benzine motor na lange stilstand slecht wil starten. Olie verversen en (brandstof)filters vervangen is standaard voor een winterbeurt. Koelwater is ook punt om goed op te letten. Het beste is het om consequent koelvloeistof te gebruiken, dan is de motor in elk geval tegen vorst beschermd. Het vriespunt van een antivriesmengsel wordt met een drijver gecontroleerd. En af en toe moet de koelvloeistof worden vervangen. Niet vanwege vorstbescherming, maar wel omdat overige

Om roest te voorkomen zijn er allerlei beschermmiddelen te koop. Voor de elektronica zijn er aparte contactsprays en is er een soort vet om de contacten goed te beschermen tegen vocht.

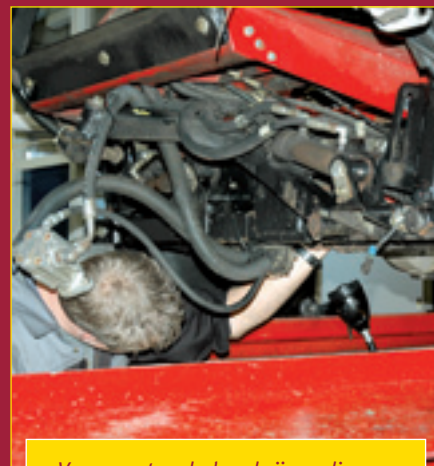
Een dashboard raakt bijna altijd vervuild met gras en stof. Maak het voor de winter schoon. Schoonblazen werkt het beste. Daarna eventueel inspuiten met een contact-spray.

Controleer het vriespunt van het koelwater, maar niet zo belangrijk, af en toe ook een keer aftappen en vervangen.

VCM-keuring

Volgens de Arbo-wetgeving heeft een werkgever de zorgplicht over de blijvende veiligheid van machines en moet doeltreffende maatregelen nemen om dat aantoonbaar te maken. Een periodiek keuring is zo'n maatregel. Daar hoeft geen keuringsinstantie aan te pas te komen, u kunt die keuring ook zelf uitvoeren. Wel moet degene die de keuring uitvoert, bevoegd zijn om dat te doen. Dit kan door het behalen van het persoonscertificaat 'VCM-Keurmeester'. Voor een 'VCM-Bedrijfs certificering' wordt dat certificaat sowieso geëist, maar ook los daarvan kunt u dat certificaat halen. IPC Groene Ruimte in Arnhem verzorgt een eendaagse training en heeft voor de keuring ook VCM-Keuringslijsten ontwikkeld. Voor tuin- en parkmachines is de keuringsfrequentie vrijwel altijd eenmaal per jaar en binnen de VCA altijd jaarlijks verplicht. Voor informatie: IPC Groene Ruimte, telefoon (026) 355 01 00 of www.ipcgroen.nl

Voor groot onderhoud zijn nodig een goed uitgeruste werkplaats en specialistische kennis. Daarom gaan veel machines in de winter naar een specialist.

beschermende toevoegingen hun werking verliezen. Hoeft niet per se elk jaar, maar toch wel elke 2 tot 3 jaar. Lange stilstand is slecht voor de accu omdat die zijn lading verliest. Af en toe tijdens stilstand de accu opladen is het advies, maar dat komt er in de praktijk niet van. Het mooiste is het om de accu's in de winter op een zogenoemde druppelaar te zetten. Dan blijft de accu altijd goed op spanning. Door de polen los te maken

wordt de ontlading tot het absolute minimum beperkt en het voorkomt dat er brand ontstaat door een onverwachte kortsluiting. Voor het monteren van de accu even de polen en klemmen goed schoon maken en invetten met zuurvrije vaseline. Het beste is het de accu's in een vorstvrije ruimte op te slaan. Een sterk ontladen accu kan namelijk zelfs bevriezen.

Bedrading

Zelfs op de eenvoudigste machine zit al een flinke partij elektronica en bedrading. Dat komt voor een groot deel in het dashboard bij elkaar. In de praktijk komt bij elke machine ongemerkt toch gras en allerlei ander stof in het dashboard terecht. De muizen wonen er graag. Daarom het advies om het dashboard schoon te maken en bij een wat oudere machine is het raadzaam om ook de contacten in te spuiten met een contactspray. Het beste is het om met perslucht schoon te blazen. Dat beschermt tegen corrosie en oxide in de schoentjes wordt opgelost zodat het contact goed blijft. Is een machine nog vrij nieuw en zitten de contacten nog mooi in het vet, dan is er niks aan de hand. Dat water en elektronica geen vrienden van elkaar zijn, zal u bekend zijn.

Ir. M.C. Smits is freelance journalist mechanisatie, Biddinghuizen.

Het artikel kwam mede in stand door medewerking van Jean Heybroek B.V.

Groot onderhoud aan messenkooien is ook een typische specialistenklus, hoewel sommige golfbanen zich zelf erin hebben bekwaamd en ook apparatuur daarvoor hebben aangeschaft.